

Татаров О. Ю.,
доктор юридичних наук, доцент,
Заслужений юрист України

Мірковець Д. М.,
кандидат юридичних наук,
начальник відділу ГСУ МВС України

РОЗСЛІДУВАННЯ НЕЗАКОННОГО ОБІГУ ОТРУЙНИХ ЧИ СИЛЬНОДІЮЧИХ РЕЧОВИН ТА ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ: ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ

Визначено проблемні питання та типові слідчі помилки, пов'язані з розслідуванням незаконного обігу отруйних чи сильнодіючих речовин та лікарських засобів. Висловлено пропозиції щодо удосконалення норм КПК України.

Ключові слова: початок досудового розслідування; отруйні та сильнодіючі речовини, слідчі помилки, реформування кримінального процесуального законодавства.

Определены проблемные вопросы и типовые следственные ошибки, связанные с расследованием незаконного оборота ядовитых или сильнодействующих веществ и лекарственных средств. Высказаны предложения по совершенствованию норм УПК Украины.

Ключевые слова: начало досудебного расследования; ядовитые и сильнодействующие вещества, следственные ошибки, реформирования уголовного процессуального законодательства.

Протягом останніх років спостерігається тенденція до збільшення правопорушень, пов'язаних з незаконним обігом заборонених предметів та речовин, в тому

числі й отруйних та сильнодіючих. Значна суспільна небезпека подібних діянь пов'язана з можливістю спричинення отруйними та сильнодіючими речовинами тяжких наслідків (насамперед, важких отруєнь

та смертей), що відповідно зумовлює необхідність адекватного реагування зі сторони правоохоронних органів [1, с. 1].

Загалом, протягом 2013 року до Єдиного реєстру досудових розслідувань слідчими органів внутрішніх справ внесено відомості про вчинення 763 кримінальних правопорушень, пов'язаних з незаконним виробництвом, виготовленням, придбанням, перевезенням, пересиланням, зберіганням з метою збуту або збутом отруйних чи сильнодіючих речовин або отруйних чи сильнодіючих лікарських засобів (ст. 321 КК України). При цьому закрито 701 провадження (з них, 696 – за реабілітуючими підставами). А із загальної кількості зареєстрованих у 2013 році наркозлочинів (57 тис. 970), незаконний обіг отруйних чи сильнодіючих речовин або отруйних чи сильнодіючих лікарських засобів склав лише 1,3%.

Значна кількість закритих проваджень, з урахуванням низької ефективності виявлення фактів злочину та направлення до суду проваджень, свідчить про наявність окремих проблемних питань у документуванні та розслідуванні кримінальних проваджень указаної категорії.

Водночас, незважаючи на увагу окремих вчених (О. В. Бауліна, А. А. Музики, Є. В. Фесенка, Г. З. Яремко, О. В. Кузнецової) питання розслідування незаконних діянь з отруйними та сильнодіючими речовинами і досі залишаються малорозробленими. А враховуючи введення в дію КПК України та суттєву зміну механізмів та порядку документування злочинної діяльності проблемні питання досудового провадження набувають особливої уваги, що і зумовлює актуальність статті.

Як свідчить практика, в більшості випадків підставою для внесення відомостей про факти вчинення кримінальних правопорушень, пов'язаних з незаконним виробництвом, виготовленням, придбанням, перевезенням, пересиланням, зберіганням з метою збуту або збутом отруйних чи сильнодіючих речовин або отруйних чи сильнодіючих лікарських засобів до Єдиного реєстру

досудових розслідувань є рапорти оперативних працівників (у 85% випадків), а також звернення громадян про виявлення фактів зберігання або перевезення вказаних речовин без відповідних документів (у 15% випадків).

Водночас, реєстрація до Єдиного реєстру досудових розслідувань рапортів працівників оперативних підрозділів не завжди є обґрунтованою та законною, оскільки досить часто такі рішення не підтверджується жодними іншими матеріалами, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення.

Так, зокрема СВ Хмельницького РВ УМВС України в Хмельницькій області розпочато кримінальне провадження за фактом вчинення злочину, передбаченого ч. 2 ст. 321 КК України на підставі рапорту старшого оперуповноваженого УД-СБЕЗ про виявлення порушення з боку К. встановлених правил перевезення отруйних речовин. Жодних інших відомостей, які підтверджували б перевезення вказаних речовин К. оперативним підрозділом встановлено не було. У ході розслідування відомостей, які підтверджували б перевезення К. вказаних речовин також встановлено не було. Як наслідок лише через 7 днів після внесення відомостей до ЄРДР кримінальне провадження закрито на підставі п. 2 ч. 1 ст. 284 КПК України.

Аналогічно розпочато кримінальне провадження за фактом вчинення злочину, передбаченого ч. 1 ст. 321 КК України, й СВ Кобеляцького РВ УМВС України в Полтавській області на підставі рапорту інспектора ДПС про виявлення в автомобілі П. хімічних речовин, які він перевозив без відповідного дозволу. Також, жодних інших відомостей, які підтверджували вчинення злочину оперативним підрозділом встановлено не було. При цьому, розслідування засвідчило, що П. придбав гербіциди для зайняття фермерською діяльністю, але всупереч встановленим законодавством порядку перевозив речовини без відповідних дозволів. В результаті, кримінальне провадження закрито, а П. – притягнуто за вчинення

адміністративного правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 164 КУпАП («Провадження господарської діяльності без державної реєстрації як суб'єкта господарювання або без одержання ліцензії на провадження певного виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню відповідно до закону, чи здійснення таких видів господарської діяльності з порушенням умов ліцензування, а так само без одержання дозволу, іншого документа дозвільного характеру, якщо його одержання передбачене законом (крім випадків застосування принципу мовчазної згоди)»).

Подібні проблеми пов'язані в першу чергу з тим, що новий КПК України, в порівнянні з КПК України 1960 року, не досить чітко визначає вимоги до матеріалів, які є підставою для початку досудового розслідування. Якщо раніше для порушення кримінальної справи необхідним було встановлення «достатніх даних, які вказують на наявність ознак злочину», то на сьогодні – достатньо «виявлених з будь-якого джерела обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення».

Зазначене формулювання значно збільшує кількість матеріалів (а, відповідно, й навантаження на слідчих), які є підставою для початку досудового розслідування. Окрім цього, спрощення формальних підстав для початку розслідування значно погіршує правовий захист особи, щодо якої проводиться розслідування, та позбавляє її можливості оскаржувати безпідставне відкриття кримінального провадження.

На наш погляд, вказані питання повинні бути вирішені на законодавчому рівні шляхом внесення відповідних змін до ст. 214 КПК України.

Зокрема, необхідно визначити, що слідчий, прокурор зобов'язаний внести відповідні відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань та розпочати розслідування невідкладно, але не пізніше 24 годин, лише після реєстрації заяви чи повідомлення, що містять «достатні дані,

які вказують на наявність ознак кримінального правопорушення або після самостійного виявлення з будь-якого джерела обставин, що містять вказані дані».

При цьому заяви і повідомлення про вчинені кримінальні правопорушення та інші події, які «можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення», після реєстрації повинні доповідатися службовою особою, уповноваженою на прийняття та реєстрацію заяв і повідомлень, начальником органу внутрішніх справ, органу безпеки, органу, що здійснює контроль за додержанням податкового законодавства, органу державного бюро розслідувань або особі, яка виконує його обов'язки, для проведення перевірки відомостей про кримінальне правопорушення. Необхідність проведення такої перевірки виправдана більш ніж річною практикою застосування КПК України.

Сама ж перевірка відомостей про кримінальне правопорушення має бути проведена уповноваженою службовою особою органів внутрішніх справ, органів безпеки, органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства, органів державного бюро розслідувань (а не лише слідчим) протягом 10 днів з моменту реєстрації заяви і повідомлення. Протягом проведення такої перевірки забороняється вчинення слідчих (розшукових) дій, при цьому можуть відбиратись пояснення, витребуватися копії документів та відомостей, проводитись огляд місця події, одержуватись висновки експертів у відповідних галузях знань.

За результатами проведення перевірки відомостей про кримінальне правопорушення уповноваженою службовою особою повинно прийматися рішення (висновок) про наявність підстав для внесення відомостей про вчинене кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань або про їх відсутність. У випадку прийняття уповноваженою службовою особою рішення (висновку) про наявність підстав для внесення відомостей про вчинене кримі-

нальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань матеріали перевірки невідкладно, але не пізніше 10 днів з моменту реєстрації заяви і повідомлення, направляються керівникові органу досудового розслідування для організації внесення відомостей до реєстру та початку досудового розслідування.

Таким чином, подібний порядок забезпечить більш виражений підхід до документування та перевірки інформації про вчинення злочинів (в тому числі й незаконне виробництво, виготовлення, придбання, перевезення, пересилання, зберігання з метою збуту або збут отруйних і сильнодіючих речовин) та наявність достатніх підстав для початку досудового розслідування.

Як свідчить практика, досить часто слідчі нехтують вимогами ст. 9 КПК України щодо всебічного, повного і неупередженого дослідження обставини кримінального провадження за ознаками злочину, передбаченого ст. 321 КК України, не призначаючи та не проводячи відповідних судових експертиз. Проте розслідування незаконних діянь з отруйними та сильнодіючими речовинами вимагає залучення фахівців в різних галузях знань.

Згідно ст. 242 КПК України експертиза проводиться експертом за зверненням сторони кримінального провадження або за дорученням слідчого судді чи суду, якщо для з'ясування обставин, що мають значення для кримінального провадження, необхідні спеціальні знання. Й цілком зрозуміло, що для встановлення предмету злочину, передбаченого ст. 321 КК України, як і інших наркозлочинів, такі знання більш ніж необхідні.

Проте, практика в деяких випадках «пішла» по хибному шляху. Інколи органи досудового розслідування самостійно визначають належність або неналежність вилучених об'єктів до отруйних речовин, перелік яких визначено в Постанові Кабінету Міністрів України від 20.06.1995 № 440 «Про затвердження Порядку одержання дозволу на виробництво, зберігання, транспортування,

використання, захоронення, знищення та утилізацію отруйних речовин, у тому числі продуктів біотехнології та інших біологічних агентів» [4]. Відбувається це шляхом співставлення з переліком речовин у вказаній постанові та назв діючих компонентів, зазначених у відповідних сертифікатах, вилучених у ході розслідування речовин. В результаті подібного приймаються абсолютно необгрунтовані та безпідставні рішення про закриття кримінального провадження.

Наприклад, СВ Томашпільського РВ УМВС України в Вінницькій області розпочато кримінальне провадження за ознаками злочину, передбаченого ч. 1 ст. 321 КК України за фактом виявлення порушення встановлених правил зберігання отруйних речовин. Під час проведення досудового розслідування навіть огляд місця події не проводився, нічого взагалі не вилучалось, відповідно, жодна судова експертиза не призначалася. А через 11 днів після внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань кримінальне провадження безпідставно закрито на підставі п. 2 ч. 1 ст. 284 КПК України.

В окремих випадках дослідження вилучених речовин проводиться в неспеціалізованих установах, при цьому експерти (спеціалісти) про кримінальну відповідальність не попереджаються. Проте, відповідно до ч. 2 ст. 102 КПК України у висновку експерта обов'язково повинно бути зазначено, що його попереджено про відповідальність за завідомо неправдивий висновок та відмову без поважних причин від виконання покладених на нього обов'язків. Без таких елементів, результати подібних досліджень не можуть вважатися висновками експертизи, а й, відповідно, використовуватися у доказуванні.

Незважаючи на це, СВ Саксаганського РВ КМУ ГУМВС України в Дніпропетровській області у ході розслідування кримінального провадження за ознаками злочину, передбаченого ч. 2 ст. 321 КК України, під час огляду місця події виявлено 5 500 л та 327,1 кг отруйних речо-

вин, з яких відібрано 30 зразків. Проте, судову експертизу навіть не призначено. Згідно результату дослідження Донецької обласної фітосанітарної лабораторії «Надані до аналізу зразки є пестицидами, що відносяться до речовин II–III класів небезпечності». Лише на підставі допитів свідків кримінальне провадження закрито. У подальшому постанову про закриття кримінального провадження скасовано прокуратурою Дніпропетровської області у зв'язку з тим, що не проведено судово-хімічну експертизу.

Аналогічно, СВ Попільнянського РВ УМВС України в Житомирській області у рамках кримінального провадження за фактом порушення з боку службових осіб ТОВ «Українська аграрно-хімічна компанія» встановлених правил зберігання отруйних речовин, проведено обшук, під час якого виявлено засоби захисту рослин (відібрано 10 зразків, для проведення експертизи). Незважаючи на те, що судову експертизу призначено, проте її фактично проведено не було. Так, до матеріалів провадження приєднано лише результат дослідження Житомирської обласної фітосанітарної лабораторії, згідно якого «Надані для аналізу зразки є пестицидами, в яких містяться діючі речовини, що є токсичними (отруйними) речовинами». Як наслідок, прокуратурою Житомирської області скасовано постанову про закриття кримінального провадження у зв'язку з тим, що слідчим не встановлено експертні установи, які можуть проводити експертизи вилучених зразків.

В окремих випадках слідчі, взагалі, не дочекавшись результатів експертизи, з надуманих підстав необґрунтовано та незаконно закривають кримінальні провадження. Так, при розслідуванні СВ Ладиженського МВ УМВС України у Вінницькій області кримінального провадження за ознаками злочину, передбаченого ч. 1 ст. 321 КК України, за фактом порушення встановлених правил зберігання отруйних речовин, призначено судово-хімічну експертизу, проведення якої доручено експертам НДЕКЦ при

УМВС України. Проте, без висновку судової експертизи кримінальне провадження незаконно закрито на підставі п. 2 ч.1 ст. 284 КПК України, у зв'язку з тим, що «отримати результати судово-хімічної експертизи, а також визначити вилучені речовини об'єктами та предметами злочину іншим чином» слідчому не вдалося. При цьому до матеріалів кримінального провадження приєднано лист з НДЕКЦ при УМВС України про те, що з урахуванням тривалості дослідження 1 зразка та залучення 1 експерта кінцевий термін виконання експертизи приблизно становитиме грудень 2015 року.

Незважаючи на подібні проблеми, у кожному провадженні за фактом незаконного виробництва, виготовлення, придбання, перевезення, пересилання, зберігання з метою збуту або збуту отруйних і сильнодіючих речовин органам досудового розслідування необхідно призначати відповідні судові експертизи, й лише на їх основі приймати кінцеве процесуальне рішення.

Разом з цим, необхідним є й доповнення переліку обов'язкових випадків призначення експертизи (ч. 2 ст. 242 КПК України) нормою, яка зобов'язуватиме слідчих призначати експертизи для з'ясування належності вилучених речовин до заборонених та обмежених до обігу, а також їх кількісних характеристик.

Матеріали проваджень свідчать, що слідчими нехтуються й обов'язкові вимоги КПК України при складанні процесуальних документів під час фіксування обставин вчинення кримінальних правопорушень. Такі процесуальні помилки відносяться до так званих «технічних помилок» [3, с. 13].

Зокрема, в порушення вимог п. 3 ч. 3 ст. 104 КПК України в протоколі огляду місця події та протоколі обшуку слідчими інколи з незрозумілих причин не зазначаються «відомості про вилучені речі і документи та спосіб їх ідентифікації», а вказується лише, що вилучено якісь «речовини» без зазначення їх кількості, ваги, об'єму тощо. Після цього, абсолют-

но незрозумілі речовини направляються для проведення судових експертиз.

Так, при розслідуванні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 321 КК України, слідчим СВ Саксаганського РВ КМУ ГУМВС України в Дніпропетровській області в протоколі огляду місця події в графі «Виявлене під час огляду вилучено» вказано «речовини». Проте які саме речовини та в якій кількості не вказано.

Аналогічно, слідчим СВ Волноваського РВ ГУМВС України в Донецькій області розпочато кримінальне провадження при документуванні факту перевезення отруйних речовин службовими особами ПрАТ «Екопрод» в протоколі огляду місця події в графі «Під час огляду виявлено» вказано «пестициди». Після проведення огляду виявлені речовини передано власнику на зберігання, в результаті чого, навіть не було проведено судову експертизу, а кримінальне провадження закрито на підставі п. 1 ч.1 ст. 284 КПК України.

Саме тому у протоколах слідчої дії (огляду, обшуку тощо) слід детально описати її хід і результати, а також характеристики предметів, що вилучені. Так стосовно речовин, які вилучено, в протокол мають бути внесені відомості щодо їх консистенції, кольору, характерного запаху, кількості (за об'ємом або вагою), особливостей упакування. В протоколі слід уникати необгрунтованих тверджень про характер та склад предметів, що вилучаються, для встановлення яких необхідно провести додаткові дослідження [4].

Залишається проблемним й питання залучення до проведення процесуальних дій при розслідуванні кримінальних правопорушень, пов'язаних з незаконним виробництвом, виготовленням, придбанням, перевезенням, пересиланням, зберіганням з метою збуту або збутом отруйних чи сильнодіючих речовин або отруйних чи сильнодіючих лікарських засобів спеціалістів – працівників фітосанітарних служб, а також хіміків або фармацевтів, які можуть надати істотну допомогу слід-

чому у виявленні, описі, упакуванні отруйних та сильнодіючих речовин, що вилучаються. В першу чергу це стосується таких слідчих дій як обшук та огляду

Водночас слід погодитися, що при розслідуванні кримінальних проваджень за фактами незаконних діянь з отруйними та сильнодіючими речовинами, одним із найбільш ефективних способів отримання доказів злочинної діяльності підозрюваного є обшук за місцем його проживання, а також в інших місцях (за місцем роботи, у транспортному засобі, гаражі, дачі, що належить йому). Від своєчасності його проведення та грамотної організації деколи залежить результат розслідування окремих кримінальних справ цієї категорії [4].

Незважаючи на вимоги наказу МВС України від 18.07.2013 № 691 під час проведення оглядів та обшуків навіть фахівці фітосанітарної служби в деяких випадках не залучаються. При цьому, відповідно до ч. 7 ст. 237 КПК України при огляді слідчий або за їх дорученням залучений спеціаліст має право проводити вимірювання, фотографування, звуко- чи відеозапис, складати плани і схеми, виготовляти графічні зображення оглянутого місця чи окремих речей, виготовляти відбитки та зліпки, оглядати і вилучати речі і документи, які мають значення для кримінального провадження. Проте, подібні можливості КПК України слідчими не завжди використовуються. А в окремих випадках спеціалісти залучаються уже після проведення огляду місця події («post factum»).

Наприклад, СВ Куликівського РВ УМВС України в Чернігівській області при розслідуванні кримінального провадження за ознаками злочину, передбаченого ч. 2 ст. 321 КК України за фактом зберігання агрохімікатів службовими особами ПП «Куликівські аграрні інвестиції», 03.10.2013 проведено огляд місця події (без спеціаліста), в ході якого виявлено 596 тонн отруйних речовин. При цьому, у ході слідчої дії нічого взагалі не вилучалось та зразки не відбирались.

Згідно ж листа Державної екологічної інспекції у Чернігівській області встановлено, що працівниками даної установи проведено огляд ПП «Куликівські аграрні інвестиції» лише 02.12.2013 після відповідного інформування слідчого. Кримінальне провадження закрито за реабілітуючими підставами.

Саме тому з метою ефективного фіксування обставин злочину при розслідуванні незаконного виробництва, виготовлення, придбання, перевезення, пересилання, зберігання з метою збуту або збуту отруйних і сильнодіючих речовин необхідно забезпечувати обов'язкову участь відповідних фахівців в якості спеціалістів.

Серед поширених недоліків залишається й невірна кваліфікація кримінальних правопорушень. Так, ч. 1 ст. 321 КК України передбачено відповідальність за незаконне виробництво, виготовлення, придбання, перевезення, пересилання, зберігання з метою збуту, збут отруйних або сильнодіючих речовин, що не є наркотичними або психотропними чи їх аналогами, або отруйних чи сильнодіючих лікарських засобів, вчинені без спеціального на те дозволу, тобто ключовою ознакою злочину є його мета – збут без спеціального на те дозволу.

Водночас, ч. 2 ст. 321 КК України передбачено відповідальність за порушення встановлених правил виробництва, виготовлення, придбання, зберігання, відпуску, обліку, перевезення, пересилання отруйних або сильнодіючих речовин, що не є наркотичними або психотропними чи їх аналогами.

Проте, в окремих випадках слідчі невірно кваліфікують кримінальні правопорушення, пов'язані із порушенням правил виробництва, виготовлення, придбання, зберігання, відпуску, обліку, перевезення, пересилання отруйних або сильнодіючих речовин (наприклад, перевезення таких речовин без відповідних дозвільних документів) за ч. 1 ст. 321 КК України.

Так, СВ Хмельницького МВ розпочато кримінальне провадження за ч. 1 ст. 321 КК України за фактом пере-

знення Б. засобів захисту рослин без відповідних документів. Аналогічно, СВ Кобеляцького РВ УМВС України в Полтавській області розпочато кримінальне провадження за ч. 1 ст. 321 КК України за фактом перевезення П. гербіцидів «Напалм» та «Дикамба Форте» без відповідних документів.

Створює певні проблеми при кваліфікації вказаних кримінальних правопорушень й відсутність нормативного визначення великих та особливо великих розмірів отруйних та сильнодіючих речовин. Незважаючи на те, що ч. ч. 3, 4 ст. 321 КК України передбачає такі кваліфікуючі ознаки вчинення злочину (великий та особливо великий розмір отруйних та сильнодіючих речовин), фактично кваліфікувати за цими ознаками злочин неможливо, що потребує негайного усунення.

При цьому спостерігається досить цікавий підхід законодавця до закріплення в КК України вказівки на джерело, в якому визначені великий та особливо великий розміри відповідних речовин [5, с. 4]. Ця законодавча вказівка викладена нетипово у примітці до ст. 305 КК України, отже маємо єдиний приклад у КК України, коли допустимий рівень бланкетності обмежується не джерелами права, що можуть застосовуватися, а вказівкою на центральний орган виконавчої влади, що уповноважений на прийняття нормативних актів з даного питання – МОЗ України [6, с. 136].

Таким чином, при розслідуванні кримінальних проваджень про незаконний обіг отруйних чи сильнодіючих речовин або отруйних чи сильнодіючих лікарських засобів залишається чимало проблем, усунення яких можливе як шляхом зміни правового підґрунтя порядку документування та розслідування злочинів вказаної категорії, так і практики діяльності органів досудового розслідування в напрямі максимально повного, всебічного та неупередженого встановлення усіх обставин злочину, й лише за наявності законних та обґрунтованих прийняття відповідного процесуального рішення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Кузнєцова О. В. Особливості розслідування незаконних діянь з отруйними та сильнотоксичними речовинами: дис... канд. юрид. наук: спец. 12.00.09 / О. В. Кузнєцова; Луганський держ. ун-т внутрішніх справ ім. Е. О. Дідоренка. – Луганськ, 2008. – 252 с.
2. Про затвердження Порядку одержання дозволу на виробництво, зберігання, транспортування, використання, захоронення, знищення та утилізацію отруйних речовин, у тому числі продуктів біотехнології та інших біологічних агентів: постанова Кабінету Міністрів України від 20.06.1995 № 440: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/440-95-%D0%BF>.
3. Марченко А. Б. Слідчі помилки та шляхи їх подолання: дис... канд. юрид. наук: спец. 12.00.09 / А. Б. Марченко // Луганський держ. ун-т внутрішніх справ України. – Луганськ, 2006. – 210 с.
4. Кузнєцова О. В. Особливості проведення обшуку у справах про незаконні діяння з отруйними та сильнотоксичними речовинами / О. В. Кузнєцова: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.sopr-lguvd.lg.ua/d120605.html>.
5. Старук Ю. О. Про проблеми тлумачення кримінального закону в контексті визначення предмету злочину, передбаченого ст. 321 КК України / Ю. О. Старук: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/Chaau/2011-3/content.html>.
6. Яремко Г. З. Бланкетні диспозиції в статтях Особливої частини Кримінального кодексу України: дис... канд. юрид. наук: спец. 12.00.08 / Г. З. Яремко. – Львів, 2010. – 408 с.

Tatarov O., Mirkovets D. Investigation illicit trafficking of toxic or potent substances and drugs: problems of theory and practice.

Identified areas of investigative and standard errors associated with the investigation of illicit trafficking of toxic or potent substances and drugs. Suggestions for improving standards CPC Ukraine Indicated that the majority of cases the reason for entering information about the facts of criminal offenses related to illicit production, manufacture, purchase, transportation, transfer, possession for sale or sale of poisonous or potent substances or toxic or potent drugs in the Unified Register of pre-trial Investigation reports are the available workers (85% of cases), as well as appeals of citizens identify facts storage or transport of these substances without proper documents (in 15% of cases). Thus, according to the authors, the investigation of criminal proceedings on the illegal traffic of toxic or potent substances or toxic or potent drugs still many problems, eliminating them as possible by changing the legal basis for the order of documenting and investigating crimes of this category, and the practice of pre-trial investigation towards the most complete, comprehensive and unbiased establish all the circumstances of the crime, and only if there is legitimate and justified adoption of the decision procedure.

Keywords: early pre-trial investigation; toxic and potent substances, investigators errors, reform of the criminal procedure law.

Стаття надійшла до редакції журналу 06.10.2014 р.